

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„OSIEDLE BOLESŁAWA CHROBREGO – CZĘŚĆ PÓŁNOCNA C” W POZNANIU

AUTOR OPRACOWANIA
MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

POZNAŃ, 15 LUTEGO 2023 R./ 09 CZERWCA 2023 R.*

*PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA ETAP WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje wstępne	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4.	Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2.	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2.	Rzeźba terenu	8
2.3.	Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.4.	Zasoby naturalne	8
2.5.	Gleby	8
2.6.	Warunki wodne	9
2.7.	Szata roślinna i świat zwierzęcy	10
2.8.	Klimat lokalny	11
2.9.	Jakość powietrza atmosferycznego	11
2.10.	Klimat akustyczny	13
2.11.	Jakość wód	14
2.12.	Dziedzictwo kulturowe	14
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	15
4.	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	18
4.1.	Cel opracowania projektu planu	18
4.2.	Ustalenia projektu planu	18
4.3.	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	18
4.4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	22
5.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM	22
6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	26
6.1.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	26
6.2.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	27
6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	28
6.4.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta	30
6.5.	Oddziaływanie na krajobraz	31
6.6.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	32
6.7.	Oddziaływanie na klimat akustyczny	34
6.8.	Oddziaływanie na ludzi	36
6.9.	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne	37
6.10.	Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	37
6.11.	Oddziaływanie transgraniczne	38
7.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	38
8.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	39
9.	STRESZCZENIE I WNIOSKI	40

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (LDWN) i porze nocnej (LN) – w roku 2022
3. Projekt mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu – etap procedury planistycznej – wyłożenie do publicznego wglądu
4. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu.

Projekt planu sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XLVII/861/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 1 czerwca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu.

Obszar objęty analizowanym projektem planu położony jest na Piątkowie, w północnej części Osiedla Bolesława Chrobrego i obejmuje działki nr 258/23 oraz fragment nr 258/26 ark. 11, obręb Piątkowo.

Powierzchnia terenu wynosi 18 178 m². Przedmiotowy obszar od północy graniczy z terenem zieleni parkowej (park T. Kasserna), od wschodu i zachodu sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a od południa i południowego zachodu z terenem usług oświaty tj. przedszkolami nr 35 im. Króla Maciusia I i nr 163 „Baśniowy Zakątek” oraz zespołem Żłobków nr 1.

Przedmiotowe działki znajdują się w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu¹. Od północy obszar projektu planu graniczy z obowiązującym mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna A” w Poznaniu².

Szczegółowy przebieg granicy projektu mpzp na tle zdjęcia lotniczego przedstawiono na załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie

¹ przyjęty uchwałą Nr XXXIII/550/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2020 r.

² przyjęty uchwałą Nr LXIX/1256/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r.

planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.256.2021.AK.1 z dnia 23.07.2021r.,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS.9011.2.120.2021.KL z dnia 26.07.2021 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. 1 Geomorfologia, PTPN, Wyd. Mat.-Przr., Poznań 1961,
- Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., Klimat obszarów zurbanizowanych, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990,
- Przyroda miasta Poznania, Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 2009,
- Wśród zwierząt i roślin, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25 000,
- Baza danych glebowych w skali 1:5 000, WODGiK, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., 2004,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,

- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, arkusz N-33-130-D-b-3, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2013-2017 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U.2022.2556 t.j.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233, 2368, z 2022 r. poz. 88, 258, 855),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1297 z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1225),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2021 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, tekst jednolity),
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241) – akt archiwalny,

- Uchwała Nr IX/166/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 6238) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska (Dz. Urz. Woj. Wlkp., poz. 5956),
- Uchwała Nr XXXIX/942/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r., poz. 8808),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”,
- Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2021 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarek M., Pędzwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, zespół pod kierunkiem Musiałewicza M., Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGI GF „Geoprojekt” Sp. z o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022,
- Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIB, Warszawa, listopad 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Poznań kwiecień 2022,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, 2020,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,

- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych, 2020, <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>.

Inne źródła:

- wizja terenowa (grudzień 2022 r., styczeń 2023 r.)
- <http://poznan.wios.gov.pl/>
- <https://www.gios.gov.pl/pl/>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://crfop.gdos.gov.pl>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <https://polska.e-mapa.net/>

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na przedstawienie obecnego sposobu i stanu zagospodarowania obszaru. Pozwoliły również na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód i klimatu akustycznego. Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego. Ze względu na ogólny charakter zapisów planu (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone cechy i funkcje) brak tu jest ścisłych informacji o charakterze ilościowym, a prognoza ma charakter jakościowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty analizowanym projektem planu położony jest na Piątkowie, w północnej części Osiedla Bolesława Chrobrego i obejmuje działkę nr 258/23 i fragmenty działek nr 258/25 i nr 258/26 ark. 11, obręb Piątkowo.

Powierzchnia projektu mpzp wynosi 18 178 m². W granicach przedmiotowego obszaru zlokalizowane jest XV Liceum Ogólnokształcące im. prof. Wiktora Degi wraz z boiskami sportowymi oraz fragment drogi wewnętrznej z miejscami postojowymi.

Przedmiotowy obszar od północy graniczy z terenem zieleni urządzonej parku T. Kessnera, od wschodu i zachodu sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a od południa i południowego zachodu z usługami oświaty tj. przedszkolami nr 35 im. Króla Maciusia I i nr 163 „Baśniowy Zakątek” oraz zespołem Żłobków nr 1.

Przedmiotowe działki znajdują się w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu³. Od północy obszar projektu planu graniczy z obowiązującym mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna A” w Poznaniu⁴.

2.2. Rzeźba terenu

Według podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne⁵, obszar projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51).

Analizowany obszar pod względem geomorfologicznym położony jest w zasięgu wysoczyzny morenowej falistej. Rzędne analizowanego terenu wahają się w granicach od 91,3 do 93,7 m n.p.m.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁶, obszar projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu – na głębokości 1-10 m p.p.t. – pokrywają plejstoceny, lodowcowe grunty spoiste związane z występowaniem glin zwałowych. Litologicznie są to głównie gliny piaszczyste zwięzłe oraz gliny i piaski gliniaste o barwie brązowej, szarej lub żółtej, lokalnie z dużą ilością otoczków, często o znacznych rozmiarach.

Grunty te charakteryzują się średniokorzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi, na potrzeby posadowienia obiektów budowlanych (warunki budowlane przeciętne).

2.4. Zasoby naturalne

Obszar objęty granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu zlokalizowany jest w całości w obrębie udokumentowanego złoża kopalin węgla brunatnego Naramowice nr 769⁷. Jest to złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie, w kategorii D. Zostało udokumentowane decyzją nr DGiKGkz-4741-6/7974/4803/11/AW z dnia 10.06.2011 r.⁸ na powierzchni 1.227,6 ha, na terenach położonych w Poznaniu na Morasku, Piątkowie i Podolanach. Złożo zalega na głębokości średnio 184,6 m p.p.t., jest złożem pokładowym, posiada miąższość średnio 28 m, a głębokość spągu 212,5 m.⁹ Zgodnie z posiadanymi informacjami, dla ww. złoża nie zostały wyznaczone obszar i teren górniczy.

Na obszarze przedmiotowego projektu mpzp nie stwierdzono natomiast występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)¹⁰. Nie występują tu również grunty leśne¹¹.

2.5. Gleby

Na obszarze objętym projektem mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu, występują grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych.

Prace ziemne, prowadzone w trakcie budowy budynku XV Liceum Ogólnokształcącego wraz z boiskami sportowymi oraz drogi wewnętrznej z miejscami postojowymi (której fragment znajduje się

³ przyjęty uchwałą Nr XXXIII/550/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2020 r.

⁴ przyjęty uchwałą Nr LXIX/1256/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r.

⁵ geoserwis.gdos.gov.pl

⁶ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-B-b-3

⁷ geoportal.pgi.gov.pl

⁸ <https://igs.pgi.gov.pl/zloze.asp?ID=769&mode=dokumenty>

⁹ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31.12.2022 r.

¹⁰ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

¹¹ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

w granicy opracowania), a także niezbędnych sieci infrastruktury technicznej, spowodowały przekształcenia naturalnej powierzchni ziemi, w tym również warstwy gleby. Efektem tych prac było wprowadzenie tu mas ziemnych, głównie pochodzenia mineralnego. Niwelowanie terenu, uszczelnienie nawierzchni parkingów, dojść i dojazdów do budynku szkoły pozbawiło część powierzchni analizowanego obszaru naturalnej warstwy gleby.

Niekorzystny wpływ na zmianę właściwości fizycznych i chemicznych gleby ma wiele procesów związanych z działalnością człowieka. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszanie warstw, zmianę sposobu użytkowania, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym. Tego typu zmiany występują na skutek umieszczania pod powierzchnią terenu fundamentów i innych elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby.

Gleby antropogeniczne, poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i inne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), mogą również wykazywać obecność zanieczyszczeń chemicznych, takich jak sól, metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe.

W obrębie wszystkich terenów położonych w granicach analizowanego obszaru, gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym, o pH mieszczącym w przedziale 7,4 – 9,3¹².

2.6. Warunki wodne

Obszar projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zlewni Bogdanki, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Na analizowanym obszarze nie występują śródlądowe wody powierzchniowe (śródlądowe wody płynące oraz śródlądowe wody stojące). Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”, pierwsze zwierciadło wód podziemnych w granicach przedmiotowego projektu planu występuje na głębokości 10-15 m p.p.t.¹³

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej¹⁴, cały analizowany teren należy do wydzielonej w piętrze czwartorzędowym jednostki 5aQII/Tr. Poziomem użytkowym tej jednostki jest poziom międzyglinowy górny, zbudowany z piasków i żwirów fluwiogłacjalnych, o miąższości od 5 do 20 metrów (średnio 9,5 m). Zasilanie tego poziomu zachodzi w wyniku przesączania się wód z wyżej leżącego poziomu wodonośnego lub poprzez infiltrację opadów przez nakład gliniasty. Obszar w granicach tej jednostki zaliczany jest do obszarów o wysokim stopniu zagrożenia wód podziemnych (czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń wynosi do 25 lat) głównych użytkowych poziomów wodonośnych¹⁵. Poziom ten charakteryzuje się obecnością ognisk zanieczyszczeń.

W granicach obszaru opracowania nie występują studnie ujmujące wody podziemne, dla których zostały określone strefy ochronne ujęcia wód podziemnych.

¹² Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

¹³ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-b-3

¹⁴ Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny, (wersja cyfrowa),

¹⁵ Mapa Hydrograficzna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1: 50 000 Poznań, ark.471 Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny(wersja cyfrowa)

2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Z uwagi na całkowite antropogeniczne przekształcenie obszaru projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu, został on pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a występującą tu roślinność stanowią planowo wprowadzone nasadzenia zieleni urządzonej.

W otoczeniu budynku XV Liceum Ogólnokształcącego zieleni urządzona składa się z powierzchni zadarnionych, na których założono ozdobne kompozycje z drzew i krzewów. Na trawnikach przed wejściem głównym do budynku (w zachodniej części obszaru opracowania) rośnie grupa zadrzewień iglastych i liściastych oraz krzewów, złożonych z takich gatunków jak: klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), klon jesionolistny (*Acer negundo*), sosna pospolita (*Pinus sylvestris*), świerk srebrny (*Picea pungens*), berberys Thunberga w odmianie o zielonym i purpurowym zabarwieniu liści (*Berberis thunbergii*), tawuła japońska (*Spiraea japonica*), czy jałowiec sabiński (*Juniperus sabina*).

Wzdłuż ogrodzenia wyznaczającego jednocześnie północną i północno-wschodnią granicę opracowania (w sąsiedztwie trzech boisk szkolnych i bieżni) występują liniowe nasadzenia, złożone z świerku srebrnego (*Picea pungens*), pełniące funkcję zieleni ozdobnej oraz jednocześnie izolacyjnej.

W otoczeniu pokrytego asfaltem boiska, zlokalizowanego w północno-zachodniej części analizowanego obszaru – od strony zlokalizowanego w sąsiedztwie budynku mieszkalnego wielorodzinnego (bloku nr 13b na os. Bolesława Chrobrego,) występują również zadrzewienia, złożone z sosny wejmutki (*Pinus strobus*) oraz żywopłot z berberysów Thunberga w odmianie purpurowej.

Grupy drzew i krzewów porastają również dwie przestrzenie tworzące wewnętrzne dziedzińce pomiędzy skrzydłami budynku szkoły. Występują tu takie gatunki jak: świerk pospolity (*Picea abies*), surmia (*Catalpa*), forsycja (*Forsythia sp.*), berberys (*Berberis sp.*), jałowiec sabiński (*Juniperus sabina*), ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*). Pomiędzy skocznią do skoku w dal a południowo-wschodnim skrzydłem budynku rosną trzy brzozy brodawkowate (*Betula pendula*).

Wśród gatunków traw budujących regularnie cięte powierzchnie trawiaste przeważa wiechlina roczna (*Poa annua*), ale spotkać tu można także perz właściwy (*Elymus repens*), mniszka pospolitego (*Taraxacum officinale*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), gwiazdnicę pospolitą (*Stellaria media*), żóltlicę drobnokwiatową (*Galinsoga parviflora*), bodziszką drobnego (*Geranium pusillum*), koniczynę białą (*Trifolium repens*), czy babkę zwyczajną (*Plantago major*).

Zróźnicowanie lokalnej fauny w granicach projektu planu, pomimo iż graniczy on z terenem parku Tadeusza Kossera, jest niewielkie. Na sytuację tą wpływa położenie analizowanego obszaru w silnie zurbanizowanej części miasta, w otoczeniu dużego osiedla blokowego. Występują tu zatem głównie przedstawiciele tych gatunków zwierząt, które dobrze przystosowały się do życia na terenach silnie zurbanizowanych, w warunkach odbiegających znacznie od siedlisk naturalnych, narażonych jednocześnie na wpływ wielu niekorzystnych czynników antropogenicznych.

Spośród bezkręgowców wymienić tu można występującego na obszarach zieleni porośniętych różnymi trawami pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*), biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*) oraz niektórych przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmieli (*Bombus*). W sezonie wiosennym i letnim kwitnące krzewy i drzewa stanowią źródła pokarmu dla owadów zapylających.

Do zwierząt szybko przystosowujących się do niekorzystnych uwarunkowań i jednocześnie najbardziej zauważalnych w zurbanizowanym środowisku, należą niektóre gatunki ptaków. Na obszarze projektu planu bytują ptaki, które pospolicie występują na obszarze całego miasta, a więc m.in. gołębie miejskie (*Columba livia f. urbana*), sroki (*Pica pica*), kawki (*Corvus monedula*), gawrony (*Corvus frugilegus*), mazurki (*Passer montanus*), sikorki bogatki (*Parus major*), kwiczoły (*Turdus pilaris*), szpaki (*Stranus vulgaris*), kosy (*Turdus merula*). Charakterystycznymi gatunkami dla osiedli blokowych są również wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*) i jerzyk (*Apus apus*), zakładające gniazda w otworach

i szczelinach budynków. Należy podkreślić, że ptaki objęte są ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt¹⁶.

W granicach projektu planu brak jest jakichkolwiek śródlądowych wód powierzchniowych, co nie sprzyja występowaniu płazów. Niemniej, z informacji wskazanych w „Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania”¹⁷ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu pozostają w zasięgu migracji rodzimego gatunku płazów tj. ropuchy szarej (*Bufo bufo*).

Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Ze względu na wysoki stopień zurbanizowania obszaru projektu planu i jego niewielką powierzchnię, ograniczone jest występowanie na tym terenie większych ssaków. Spotkać tu można jedynie gatunki niewielkich rozmiarów, które upodobały sobie bliskie sąsiedztwo ludzi, takie jak np. mysz polna (*Apodemus agrarius*), mysz domowa (*Mus musculus*) i szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*). Na terenie pobliskiego parku można spotkać także krety (*Talpa europeae*) oraz jeże (*Erinaceus europaeus*), które mogą również migrować na obszar projektu planu.

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Przeważającymi wiatrami w Poznaniu są wiatry z kierunku zachodniego, jednak ze względu na występowanie dość dużego akwenu wodnego i leśnego w części północnozachodniej miasta dominującym kierunkiem wiatru w tej części w 2018 roku był kierunek wschodni. Najrzadziej wiało z kierunków północnego i południowego. W 2018 r. dominowały wiatry, których średnia roczna prędkość wahała się od 3,1 do 5,1 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru w mieście, w 2018 r. najwyższe prędkości występowały w styczniu – 5,0 m/s, zaś najniższe w okresie letnim (sierpień – 3,1 m/s). Cisze i wiatry do 1,5 m/s występowały przez około 6,4% czasu w roku w całej strefie.

W strefie aglomeracja poznańska przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego z Oceanu Atlantyckiego. Znacznie mniejsze znaczenie mają masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego. W 2018 r. najniższą średnią miesięczną temperaturę zanotowano w lutym (-3,2°C), a najwyższą w sierpniu (20,7°C). Średnia roczna temperatura w całej strefie wynosiła 9,7°C, natomiast średnia roczna amplituda – 23,9°C.

Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Najwyższe w ciągu 2018 roku były opady letnie (lipiec 88,1 mm). Najniższe opady wystąpiły w lutym (7,5 mm). Średnia miesięczna opadu w 2018 r. wyniosła 39,7 mm.

Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza na obszarze strefy aglomeracja poznańska w 2018 roku wyniósł 74%. Najbardziej wilgotnymi miesiącami były miesiące zimowe (styczeń, listopad i grudzień, odpowiednio 86, 84 i 90%), najmniejszą wilgotność zanotowano w sierpniu 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

W obszarze projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy ciągi komunikacyjne,

¹⁶ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016, poz.2183)

¹⁷Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013

stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń. Wskazać tu należy przede wszystkim ulice Z. Wojciechowskiego i M. Jaroczyńskiego – drogi publiczne klasy zbiorczej, oddalone o ok. 150 m od południowo-zachodniej granicy projektu planu.

Ruch samochodowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach poruszających się pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, SO₂, NO₂, CO oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Poziom emisji zanieczyszczeń zależy w głównej mierze od czynników takich jak natężenie ruchu kołowego, jak i jego specyfiki.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁸.

Sporządzona za 2021 r. ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), benzenu (C₆H₆), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM₁₀ i zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM₁₀: ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(α)pirenu (BaP), oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Jej wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska za rok 2021 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	BaP (PM ₁₀)	PM _{2.5}
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2022 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu PM_{2.5} strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2021 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(α)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2021 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w aglomeracji poznańskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(α)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

W latach ubiegłych, zgodnie z wymogami ustawowymi, opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.¹⁹,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²⁰,

¹⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2021, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2022r.

¹⁹ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

²⁰ Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.²¹,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 z dnia 26 października 2015 r.²²,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 z dnia 24 czerwca 2019 r.²³.

Obecnie dla strefy aglomeracja poznańska obowiązuje „Program Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.²⁴, opracowany z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa_2018).

Podobnie jak w przypadku poprzednich dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wewnątrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.10. Klimat akustyczny

W stanie istniejącym w granicach obszaru projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu zlokalizowany jest teren zabudowy usług oświaty – budynek XV Liceum Ogólnokształcącego, który jako teren zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży podlega ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*.

Taki standard akustyczny dla tego terenu został też zapisany w obowiązującym mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu. W planie dla analizowanego terenu w zakresie przeznaczenia ustalono teren zabudowy usługowej – oświaty, oznaczony symbolem **UO**. Natomiast

²¹ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²² Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

²³ Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

²⁴ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów **UO**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Dopuszczalne poziomy hałasu komunikacyjnego w środowisku, powodowanego przez drogi lub linie kolejowe, wyrażone wskaźnikami długookresowego średniego poziomu dźwięku L_{DWN} (w porze dzień-noc-noć) i L_N (w porze nocnej), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem – wynoszą aktualnie dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dzień-noc-noć i porze nocnej.

Z kolei, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, powodowanego przez drogi lub linie kolejowe, mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wyrażone za pomocą równoważnych poziomów dźwięku dla pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) – wynoszą obecnie $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$ dB dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

W celu oceny warunków akustycznych w środowisku – w obszarze projektu planu, analizowano zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego, hałasu tramwajowego oraz hałasu kolejowego, wyrażone za pomocą wskaźników L_{DWN} i L_N , odpowiednio dla pory dzień-noc-noć oraz pory nocnej, zdefiniowane dla obserwatora zlokalizowanego na wysokości referencyjnej ok. 4 m powyżej poziomu terenu (według wymagań obowiązującego wówczas rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania²⁵) – na podstawie dokumentacji najnowszej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*²⁶.

Zgodnie z ww. dokumentacją *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022* można stwierdzić, że na obszar opracowania nie oddziałuje hałas samochodowy, kolejowy, lotniczy i tramwajowy, co ilustruje załącznik nr 2 do niniejszego opracowania.

Przedmiotowy obszar projektu planu znajduje się również poza zasięgiem oddziaływania hałasu przemysłowego oraz oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

2.11. Jakość wód

Wody powierzchniowe

Obszar projektu mpzp położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Cybiny do Rózanego Potoku (kod PLRW600021185933).

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”²⁷, ww. JCWP określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 r. dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego – Warty w obrębie JCWP.

Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021”²⁸ w punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta – Poznań, na wysokości Koziegłów, JCWP Warta od Cybiny do Rózanego Potoku została następująco skwalifikowana:

- w klasie elementów biologicznych – 3 (2020 r.),
- w klasie elementów fizykochemicznych – >2 (2020 r.),
- klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – 3, umiarkowany potencjał ekologiczny (2020 r.),

²⁵ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325)

²⁶ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

²⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

²⁸ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela, <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>

- klasyfikacja stanu chemicznego – stan chemiczny poniżej dobrego (2021 r.)
- ocena stanu jcw – zły stan wód (2021 r.).

Wody podziemne

Analizy jakości wód podziemnych wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu.

W 2016 r. stan chemiczny wód JCWPd nr 60 został oceniony jako słaby, a stan ilościowy jako dobry, natomiast w 2019 r. zarówno stan ilościowy, jak i stan chemiczny oceniono jako dobry²⁹.

W 2020 roku PIG Państwowy Instytut Badawczy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Na podstawie analizy wyników badań wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z tymi badaniami w 2020 r. JCWPd nr 60 uzyskała II klasę jakości (wody dobrej jakości)³⁰.

Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych JCWPd, obejmującej dane zebrane w 2020 r. dla wybranych punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego³¹ kształtowały się w następujący sposób:

- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyń (2564) i Głęboć (nr 2566) – stwierdzono występowanie wód II klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Czachurki (nr 2,3), Borówiec (nr 1224), Kalwy (nr 1278), Buk (nr 1279), Dakowy Suche (nr 1282), Głęboć (nr 2566), Pobiedziska (nr 2547), Góra (nr 2557), Mosina (nr 2615) i Kalwy (nr 91278) – stwierdzono występowanie wód III klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Pecna (nr 1495) i Borówiec (nr 4) – stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości.

2.12. Dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie występują żadne zabytki w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują również udokumentowane stanowiska archeologiczne.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie znajdują się tereny objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, ustanowionymi w oparciu o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, takie jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000.

Obiektem współtworzącym OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, zlokalizowanym w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu jest Fort Va, zlokalizowany na

²⁹ <https://mjwt.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

³⁰ <http://mjwt.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

³¹ <https://mjwt.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

Piątkowie, pomiędzy: ul. Z. Wojciechowskiego, ul. Lechicką, trasą PST i ul. J. Kostrzewskiego, oddalony o ok. 0,850 km od południowej granicy opracowania.

Obszar Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” został powołany w celu ochrony miejsc zimowania nietoperzy, w tym w szczególności mopka zachodniego (*Barbastella barbastellus*), nocka łydkowłosego (*Myotis dasycneme*), nocka Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) oraz nocka dużego (*Myotis myotis*) – gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej³². Natomiast lista przedmiotów ochrony dla tego obszaru została zweryfikowana i zmniejszona do dwóch gatunków – 1308 mopka *Barbastella barbastellus* i 1324 nocka dużego *Myotis myotis*³³.

Ze względu na odległość od ww. obszaru podlegającego ochronie, specyfikę przedmiotu ochrony, jak również stopień przekształcenia terenów sąsiednich, nie stwierdza się występowania istotnych – z punktu widzenia realizacji projektu mpzp – problemów związanych z zapewnieniem ochrony terenów o szczególnej wartości przyrodniczej (podlegających jednocześnie ochronie prawnej).

Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów prawa, np. lasy, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, strefy ochronne ujęć wody, obszary ciche w aglomeracji. Omawiany obszar nie jest zlokalizowany w zasięgu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z występowania na omawianym obszarze wyżej wskazanych obszarów, dla których przepisy odrębne definiują zakazy i ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu.

Z uwagi natomiast na bytowanie na obszarze projektu mpzp dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, o których była mowa w rozdziale 2.7 prognozy, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśle lub częściową) w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt³⁴. W związku z powyższym, obowiązują wobec nich liczne zakazy, wymienione w §6 rozporządzenia, w tym: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania ich okazów, niszczenia siedlisk oraz ostoi, będących obszarem ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania, niszczenia, usuwania oraz uszkodzania zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany oraz darowizny ich okazów, wwożenia z zagranicy oraz wywożenia poza granicę państwa ich okazów, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego, umyślnego płoszenia lub niepokojenia, a także fotografowania, filmowania oraz obserwacji, mogących powodować ich płoszenie i niepokojenie. W stosunku do chronionych gatunków ptaków wprowadza się zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Powyższe zakazy trzeba respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska.

Kolejnym zagadnieniem, jakie należy zawsze uwzględniać przy projektowaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę jest ich zabezpieczenie przed nadmiernym uszczelnianiem powierzchni ziemi. Jest to szczególnie istotne dla przeciwdziałania zaburzeniu obiegu wód w środowisku,

³² Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa)

³³ Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Fortyfikacje W Poznaniu PLH300005, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 maja 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2018 r., poz. 4260)

³⁴ Dz. U. z 2016, poz. 2183

ograniczeniu odnawialności zasobów wodnych na skutek zbyt intensywnego uszczelniania powierzchni ziemi, przyspieszenia odprowadzania wód za pośrednictwem sieci kanalizacyjnych, a także pogorszeniu warunków do zachowania i dalszego rozwoju istniejącej zieleni, zwłaszcza licznych w granicy projektu planu drzew, które w środowisku miejskim spełniają szczególnie korzystną rolę w łagodzeniu skutków zmian klimatu, stanowią miejsce życia licznych organizmów żywych i decydują o różnorodności biologicznej obszaru. Analizowany obszar projektu planu, mimo położenia w silnie zurbanizowanej części miasta, charakteryzuje się dużym udziałem zieleni wysokiej w zagospodarowaniu. Należy zatem dołożyć wszelkich starań, aby możliwie największa część istniejącej zieleni została zachowana i podlegała ochronie.

Obecność na terenie **UO** przeznaczonym pod lokalizację nowej zabudowy drzew o wysokiej wartości z przyrodniczego punktu widzenia, które powinny zostać zachowane i chronione ustaleniami projektu planu niesie ze sobą ryzyko ich uszkodzenia podczas trwania wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najbardziej groźnymi dla życia drzew są wszystkie te czynniki, które wpływają negatywnie na rozwój ich korzeni³⁵. Nie wolno zatem dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. zawierającą wapno i cement. Podczas prac inwestycyjnych prowadzonych w sąsiedztwie drzew należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) – wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni. W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni. Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ww. ustawy zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 przedmiotowej ustawy, wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem oddziaływania hałasu samochodowego, tramwajowego, lotniczego z lotniska cywilnego Poznań-Ławica oraz lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny, a także hałasu przemysłowego.

Analizowany obszar posiada dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej, dlatego nie występują tu ograniczenia dla rozwoju przestrzennego, związane z brakiem dostępu do infrastruktury w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, dostarczania ciepła i wody, usuwania ścieków i odpadów, teletechniki itp.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą całego miasta Poznania (strefy aglomeracja poznańska), wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM₁₀ oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”.

³⁵ Suchocka M., Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, Warszawa 2016

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania.

Do prac nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przystąpiono z uwagi na wniosek Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania o umożliwienie rozbudowy budynku XV Liceum Ogólnokształcącego na potrzeby Zespołu Szkół Komunikacji. Postulowany zakres zmian dotyczył umożliwienia lokalizacji budynku internatu szkolnego, zmiany linii zabudowy, zwiększenia wysokości oraz powierzchni zabudowy oraz zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu pozwoli na realizację inwestycji, polegającej na rozbudowie budynku XV Liceum Ogólnokształcącego na potrzeby Zespołu Szkół Komunikacji, a tym samym umożliwi racjonalne wykorzystanie zasobu lokalowego usług oświatowych oraz określi szczegółowe parametry i wskaźniki zabudowy oraz zagospodarowania terenu.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy dotyczące: sposobu przeznaczenia poszczególnych terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej oraz szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:

- teren zabudowy usługowej – oświaty, oznaczony na rysunku planu symbolem **UO**,
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDW**.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

- zakazuje się lokalizacji:
 - nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
 - stanowisk postojowych dla samochodów w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu,
 - tymczasowych obiektów budowlanych³⁶,
- dopuszcza się lokalizację:
 - kondygnacji podziemnych, z wyłączeniem stref zieleni oraz stref zieleni izolacyjnej wskazanych na rysunku planu,
 - urządzeń budowlanych,
 - tymczasowych obiektów budowlanych:
 - plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, boisk, placów zabaw i gier,
 - obiektów związanych z urządzeniem imprez okolicznościowych,

³⁶ innych niż: plenerowe urządzenia sportowo-rekreacyjne, boiska, place zabaw i gier, obiekty związane z urządzeniem imprez okolicznościowych

- ciągów pieszych, rowerowych lub pieszo-rowerowych oraz dojść i dojazdów, w tym również w strefach zieleni, wskazanych na rysunku planu,
- tablic informacyjnych,
- sieci i obiektów infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej,
- stacji transformatorowych wbudowanych w budynki lub budowle o innym przeznaczeniu.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala się:

- lokalizację stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu;
- w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej uwzględnienie istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni;
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym:
 - w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na działce budowlanej lub terenie,
 - w przypadku usunięcia na terenach komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na terenie pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną;
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
 - dopuszczenie zastosowania nawierzchni przepuszczalnych;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenu **UO**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustala się:

- zakaz lokalizacji budynków na terenie **KDW**;
- uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej, w tym wskazanego na rysunku planu kolektora deszczowego;
- uwzględnienie ograniczeń wynikających z przebiegu pasa ochronnego linii łączności teleradiowej, wskazanego na rysunku planu.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **UO** ustala się:

- lokalizację budynków zgodnie z maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia linii zabudowy o nie więcej niż 1,5 m przez takie części i elementy budynków, jak: tarasy, balkony, wiatrołapy, schody, pochylnie, urządzenia dla osób z niepełnosprawnościami, windy, przy czym elementy te nie mogą wykraczać poza linie rozgraniczające terenu ani naruszać stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu;

- dopuszczenie lokalizacji:
 - budynków zamieszkania zbiorowego,
 - lokali użytkowych pełniących funkcję inną niż oświatowa i zamieszkania zbiorowego, o łącznej powierzchni użytkowej nie większej niż 10% powierzchni użytkowej jednego budynku,
 - sportowo-rekreacyjnych obiektów budowlanych,
 - urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, na budynkach lub wolno stojących, o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW, przy czym zakazuje się lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru;
- powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% działki budowlanej;
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- wysokość budynków:
 - nie większą niż 21 m i nie więcej niż 5 kondygnacji nadziemnych,
 - nie większą niż 17 m i nie więcej niż 4 kondygnacje nadziemne w wyznaczonej na rysunku planu strefie obniżonej wysokości zabudowy;
- intensywność zabudowy działki budowlanej od 0,1 do 2;
- dachy płaskie;
- kompozycję architektoniczną budynków nawiązującą do modernistycznego charakteru osiedla;
- powierzchnię nowo wydzielonej działki budowlanej, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, nie mniejszą niż 2000 m²;
- dostęp dla samochodów do dróg publicznych zlokalizowanych poza granicą planu, poprzez drogę wewnętrzną.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **KDW** ustala się:

- szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu;
- lokalizację jezdni i chodników, z dopuszczeniem zamiany na pieszo-jezdnię;
- dopuszczenie lokalizacji stanowisk postojowych.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustala się:

- zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w szczególności jezdni i chodników, w granicy planu oraz z zewnętrznym układem drogowym;
- na terenie drogi wewnętrznej szerokość:
 - jezdni nie mniejszą niż 4,5 m,
 - pieszo-jezdni nie mniejszą niż 5,0 m,
 - chodników nie mniejszą niż 2,0;
- dopuszczenie zmniejszenia szerokości elementów, o których mowa powyżej:
 - w przypadku istniejącej drogi,
 - w przypadku kolizji z istniejącymi elementami zagospodarowania,
 - dla jezdni i pieszo-jezdni ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu;
- dopuszczenie lokalizacji na terenie drogi:
 - technicznych elementów uspokojenia ruchu,
 - dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich;
- nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, w łącznej liczbie nie mniejszej niż 35 stanowisk postojowych, w tym co najmniej 5-procentowy udział stanowisk postojowych przystosowanych do obsługi pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową;
- nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk dla rowerów w łącznej liczbie nie mniejszej niż:

- na każdych 100 uczniów w szkołach podstawowych lub ponadpodstawowych: 50 stanowisk,
- na każde 100 dzieci w przedszkolach: 5 stanowisk,
- na każde 1000 m² powierzchni budynków, innych niż szkoły podstawowe i ponadpodstawowe oraz przedszkola: 6 stanowisk;
- przy obliczaniu wymaganej liczby stanowisk dla rowerów, uzależnionej od powierzchni budynku, uwzględnienie jego powierzchni użytkowej, pomniejszonej o powierzchnię pomieszczeń pomocniczych, technicznych, gospodarczych i technologicznych nieprzeznaczonych na pobyt ludzi, powierzchnię magazynową oraz zaplecze komunikacyjne, w tym powierzchnię garażową;
- dla obiektów wielofunkcyjnych liczbę stanowisk dla rowerów równą sumie liczb stanowisk obliczonych dla poszczególnych funkcji;
- zaokrąglenie liczby stanowisk do najbliższej wartości całkowitej, przy czym nie może to być mniej niż 1 stanowisko.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu;
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Cały obszar objęty planem położony jest w granicach zasięgu udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Naramowice” nr 769 (kat. D).

Dla obszaru objętego planem ustala się stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wysokości 30%.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania³⁷ obszar analizowanego projektu planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu położony jest w zasięgu terenu oznaczonego symbolem **MW**. Wiodącym kierunkiem przeznaczenia dla terenu **MW** jest: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, a uzupełniającym kierunkiem przeznaczenia jest: zabudowa usługowa towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, domy opieki społecznej, domy seniora, zieleń (np.: parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej. Na terenie **MW** przewiduje się zabudowę niską i średniowysoką. W przypadku wyznaczenia na etapie sporządzania planu miejscowego terenu o funkcji usługowej, dopuszcza się podwyższenie wysokości dla dominanty w postaci np.: wieży kościoła, dzwonnicy, pływalni, usług oświaty. Na terenach **MW** Studium dopuszcza również zabudowę wysoką i wysokościową w określonych w Studium miejscach lub wynikających z kontekstu przestrzennego (na podstawie analiz urbanistyczno-krajobrazowych).

Zgodnie z uwagami, na terenie **MW** preferowana jest także lokalizacja funkcji usługowej w parterach budynków wielorodzinnych – przy ciągach komunikacji pieszej.

³⁷ uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

Podsumowując, rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu należy uznać za zgodne z kierunkami przeznaczenia wskazanymi dla analizowanego obszaru w Studium.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W przypadku odstąpienia od sporządzenia i uchwalenia mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania omawianego terenu na określone cele oraz ustalania zasad jego zagospodarowania określone będą na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu³⁸.

Nie prognozuje się zatem znaczących zmian jakości i stanu środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania przedmiotowego projektu planu miejscowego oraz w jego rejonie, wynikających ze zmian dotychczasowych form zagospodarowania terenu. Przewiduje się bowiem, że niezależnie od tego, czy projektowana zmiana planu miejscowego zostanie zrealizowana czy nie, środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru nadal będzie poddawane działaniu wielu procesów naturalnych, jak i antropogenicznych. Dalsze funkcjonowanie terenów zurbanizowanych powodować będzie konieczność prowadzenia prac modernizacyjnych, remontowych czy też rozbudowy podziemnych sieci infrastruktury technicznej, co skutkować będzie dalszymi przeobrażeniami warunków gruntowych.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, LOKALNYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **międzynarodowym oraz wspólnotowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez ustalenie: dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienie dostępu do sieci, zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz pośrednio również poprzez wszystkie ustalenia zapewniające ochronę i kształtowanie zieleni, zwłaszcza tej wysokiej;
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwana dyrektywą w sprawie

³⁸ przyjęty uchwałą Nr XXXIII/550/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2020 r.

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **krajowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”³⁹ - dokument o charakterze strategicznym, przenoszący założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁴⁰. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz formułujący zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym opisano stan wód powierzchniowych i podziemnych, określono cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych oraz wskazano zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód. W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, ww. JCWP określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 r. dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Warty w obrębie JCWP.

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na osiągnięcie ww. celów środowiskowych nie przewiduje się wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia:

- lokalizację stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu;
- w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej uwzględnienie istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni;
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym:
 - w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na działce budowlanej lub terenie,
 - w przypadku usunięcia na terenach komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na terenie pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną;
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:

³⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967, rozporządzenie zachowało moc do dnia 22 grudnia 2021 r. i może być zmieniane)

⁴⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
 - dopuszczenie zastosowania nawierzchni przepuszczalnych;
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) – SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu. Spośród zapisów analizowanego projektu mpzp, realizujących cele wskazane w dokumencie SPA2020 podobnie mają zastosowanie te zapisy, które przytoczono już powyżej w kontekście realizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **lokalnym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):
 - poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
 - zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
 - pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
 - gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
 - gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;

- ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
- zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- zagrożenia poważnymi awariami – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
- edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
- monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp, wśród których wskazać należy następujące ustalenia:

- lokalizację stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu;
- w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej uwzględnienie istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni;
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym:
 - w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na działce budowlanej lub terenie,
 - w przypadku usunięcia na terenach komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na terenie pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną;
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
 - dopuszczenie zastosowania nawierzchni przepuszczalnych;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- na terenie **UO** dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, na budynkach lub wolno stojących, o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW, przy czym zakazuje się lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru;
-
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenu **UO**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W kontekście oceny oddziaływań na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi⁴¹ są szczególnie istotne, gdyż powodują szereg zmian wśród pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a poza tym należą do zmian trwałych.

Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane są z działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych inwestycji, zwłaszcza przewidywanej powierzchni nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Jak już wcześniej wspomniano, projekt mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu obejmuje obszar antropogenicznie przekształcony, w obrębie którego powierzchnia ziemi, jak i pozostałe elementy środowiska, utraciły swoje naturalne właściwości. Wśród przyczyn dotychczasowych przekształceń wskazać należy przede wszystkim przeprowadzenie prac ziemnych (na znacznych głębokościach), związanych z realizacją budynku XV Liceum Ogólnokształcącego, boisk sportowych, elementów układu komunikacyjnego oraz realizacją sieci infrastruktury technicznej.

Niemniej, ewentualna realizacja nowych nielicznych inwestycji na terenie **UO** wymagać będzie konieczności dokonania dalszych zmian w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach podłoża. Niezbędne do przeprowadzenia inwestycji prace budowlane, związane m.in. z wykonaniem głębokich wykopów, przemieszczeniem pewnych ilości mas ziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (np. jego przepuszczalności), stanowiąc będą przyczynę występowania niekorzystnych zjawisk w odniesieniu do powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych. Prognozuje się natomiast, iż zjawiska te nie będą miały znaczącego wpływu na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych w granicach całego analizowanego obszaru, tym bardziej, że występujące tu grunty zostały już antropogenicznie przekształcone.

Istotnych oddziaływań o negatywnym charakterze nie należy spodziewać się także w przypadku realizacji zapisów projektu mpzp dotyczących inwestycji w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Sytuacja ta wynika przede wszystkim z funkcjonowania na omawianym obszarze poszczególnych elementów sieci infrastruktury technicznej (w tym m.in. sieci ciepłej, sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, sieci elektroenergetycznej itd.), jak również antropogenicznego przekształcenia powierzchni zlokalizowanych w zasięgu granic obszaru projektu mpzp. Niemniej, oddziaływania o lokalnym zasięgu mogą wystąpić w przypadku wykonania wykopów, usunięcia, przemieszczenia i wprowadzania nowych elementów konstrukcyjnych budynku internatu oraz modernizacji elementów sieci infrastruktury.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, istotny jest zapis projektu planu ustalający wymóg zagospodarowania zielenią wszystkich zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Zapis ten jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i podłoża, ponieważ roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i ogranicza ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby. Ważny będzie również odpowiedni dobór gatunków roślin, wprowadzanych na terenach nieutwardzonych, szczególnie gatunków rodzimych, odpowiadających lokalnym wymaganiom siedliskowym, co zapewni lepszy rozwój wprowadzanej zieleni i jednocześnie wpłynie pozytywnie na komfort zamieszkania i użytkowania terenu **UO**.

W celu ograniczenia skali występowania negatywnych oddziaływań na ukształtowanie powierzchni ziemi i warunki gruntowe, jakie mogą nastąpić w konsekwencji realizacji ustalonych w projekcie planu zamierzeń inwestycyjnych, do projektu planu wprowadzono zapisy określające

⁴¹ rozumianej zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* jako ukształtowanie terenu, gleby, ziemia i wody gruntowe

maksymalną powierzchnię zabudowy na terenie **UO**, a także w celu ograniczenia (w przyszłości) ryzyka pojawienia się zbyt intensywnej zabudowy, ustalono również minimalną powierzchnię działek budowlanych oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać utrzymany w granicach działek budowlanych. Działania te pozwolą na ograniczenie możliwości zmniejszenia lub też całkowitego wyeliminowania powierzchni biologicznie czynnych w obrębie poszczególnych działek budowlanych, umożliwiając tym samym ograniczenie skali przekształcenia powierzchni ziemi oraz utrzymanie charakteru istniejącego na omawianym obszarze sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów.

Do korzystnych z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi ustaleń analizowanego projektu należą również wszystkie zapisy i rozwiązania w zakresie ochrony i kształtowania zieleni. W tym zakresie pozytywnie należy ocenić:

- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- ustalenie lokalizacji stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu,
- w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej uwzględnienie istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni,
- wymóg zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym:
 - w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na działkę budowlaną lub terenie,
 - w przypadku usunięcia na terenach komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na terenie pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną.

Ponadto, do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i środowisko gruntowo-wodne na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji budowlanych zaliczyć można:

- ograniczenie do niezbędnego minimum terenów zajętych techniczną ingerencją, w tym terenu zaplecza budowy i parku maszyn, a także czasu trwania robót budowlanych,
- zapewnienie funkcjonalności systemu gospodarowania odpadami i odzyskanymi materiałami,
- zastosowanie odpowiednich odwodnień budowlanych,
- racjonalne gospodarowanie odpadami na etapie realizacji inwestycji nadążające za postępem robót zagospodarowywanie powierzchni terenów zdegradowanych w wyniku działalności związanej z budową i utrzymaniem urządzeń i instalacji.

Powyższe ustalenia wykraczają poza zakres merytoryczny i formalny ustaleń planów miejscowych i dotyczą już etapu realizacyjnego inwestycji budowlanej, niemniej w kontekście analizy oddziaływań na powierzchnię ziemi wynikających z lokalizacji nowych obiektów budowlanych, stanowią istotne zagadnienia, warte przytoczenia w prognozie chociaż w ogólnym zarysie.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Obszar objęty granicami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu zlokalizowany jest w całości w obrębie udokumentowanego złoża kopalin węgla brunatnego⁴² „Naramowice” nr 769. Dla ww. złoża nie zostały wyznaczone obszar i teren górniczy.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu nie będzie wpływała na stan i jakość zasobów naturalnych, występujących w granicach omawianego w prognozie obszaru. Prace prowadzone w granicach projektu planu nie będą naruszały głębokich utworów geologicznych, a funkcjonowanie nowo wybudowanych obiektów nie będzie wiązało się z wykorzystywaniem zasobów naturalnych reprezentowanych przez wspomniane złożo kopalin.

⁴² geoportal.pgi.gov.pl

Analizowany projekt mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu w tekście uchwały wskazuje na położenie w strefie zasięgu udokumentowanego złoża węgla brunatnego „Naramowice” nr 769 (kat. D), natomiast na rysunku projektu planu pojawiła się informacja, że granica projektu planu stanowi jednocześnie fragment granicy ww. złoża.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na brak w granicach projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu śródlądowych wód powierzchniowych – zbiorników i cieków wodnych, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe, wynikających bezpośrednio z realizacji jego ustaleń.

Nie prognozuje się również wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe zlokalizowane poza granicami obszaru mpzp, wynikających ze zmiany lokalnych warunków gruntowo-wodnych, czy też istotnej zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w zasięgu zlewni JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku.

Niemniej, ewentualna realizacja nowego budynku internatu szkolnego, stanowiącego uzupełnienie dotychczasowego zainwestowania, a także rozbudowa i zwiększenie wysokości budynku XV Liceum Ogólnokształcącego, czy lokalizacja sieci i obiektów infrastruktury technicznej, mogą spowodować negatywne oddziaływania na lokalne warunki gruntowo-wodne, zwłaszcza w przypadku realizacji kondygnacji podziemnych, których lokalizację na terenie **UO** (z wyłączeniem stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej wskazanych na rysunku planu) dopuszczają zapisy projektu mpzp. Skala niekorzystnych oddziaływań będzie w tym przypadku uzależniona od głębokości prowadzonych prac ziemnych, a także zastosowanych w trakcie realizacji zabudowy rozwiązań technologicznych.

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania zabudowy, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Zwiększanie udziału powierzchni zabudowanych związane jest ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest zatem lokalne ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek niewłaściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej.

W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań dla jakości zasobów wód podziemnych jest w przypadku analizowanego obszaru znikoma, gdyż funkcjonująca na tym obszarze zabudowa posiada dostęp do sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Zakłada się również, że nowy budynek internatu również zostanie do nich podłączony.

Ocenia się zatem, że ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych na skutek niewłaściwego sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej jest w przypadku obszaru projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu pomijalne.

Niemniej, dla zapewnienia możliwości właściwego gospodarowania wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami (w tym również zanieczyszczonymi wodami opadowymi i roztopowymi), do projektu planu wprowadzono zapisy w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, ustalając m.in. powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego, zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu, czy też uwzględnienie ograniczeń wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej, w tym wskazanego na rysunku planu kolektora deszczowego.

Dla ograniczenia skali negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych zasobów wód podziemnych na skutek realizacji ustaleń planów miejscowych w zakresie lokalizacji nowych inwestycji budowlanych istotne jest natomiast wyeliminowanie możliwości drastycznego wzrostu udziału powierzchni trwale uszczelnionych (związanego głównie z realizacją zabudowy oraz towarzyszących jej elementów zagospodarowania).

W tym celu do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zapisy ustalające dla terenu **UO** maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, jak również minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać utrzymany w jej granicach. Ustalenie minimalnego udziału wolnych od uszczelnienia powierzchni biologicznie czynnych, przy jednoczesnym respektowaniu zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, pozwoli na zachowanie powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych (zasilających zasoby wód podziemnych).

Mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, należy również dołożyć wszelkich starań, aby część opadu została zagospodarowana w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych zachowanych w granicach działek budowlanych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód z opadu, odciążyć system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w odbiorniku w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jedno z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych.

W związku z tym, w projekcie planu w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych, dopuszczono lokalizację obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne. Ponadto dopuszczono także zastosowanie nawierzchni przepuszczalnych. Zastosowanie nawierzchni przepuszczalnej powoduje szereg korzyści, takich jak: ograniczenie spływu powierzchniowego, zasilanie wód gruntowych, filtrowanie zanieczyszczeń i obniżanie temperatury powierzchni. Zastosowanie tego typu rozwiązań można też ograniczyć potrzebę budowy innych obiektów i urządzeń służących retencji lub zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych na terenie, np. zbiorników retencyjnych.

Korzystny wpływ na ograniczenie skali ewentualnych negatywnych oddziaływań na wody podziemne, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji ewentualnych, nielicznych nowych inwestycji, będzie miała również realizacja ustaleń dotyczących kształtowania zieleni na obszarze projektu planu. W tym zakresie pozytywnie należy ocenić:

- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- ustalenie lokalizacji stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu,
- w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej uwzględnienie istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni,
- wymóg zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym:
 - w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na działce budowlanej lub terenie,
 - w przypadku usunięcia na terenach komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na terenie pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną.

Zachowanie i zwiększenie udziału terenów porośniętych roślinnością, a w szczególności roślinnością wysoką, będzie wpływało korzystnie na ograniczenie tempa spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych z obszaru opracowania.

Reasumując, charakter oraz zakres rozwiązań przyjętych w projekcie analizowanego projektu planu pozwala założyć, że realizacja ewentualnych nowych, nielicznych inwestycji na jego obszarze nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne w obrębie całej JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933), w granicach których zlokalizowane są przedmiotowe tereny, pod warunkiem restrykcyjnego przestrzegania ustaleń przedmiotowego projektu planu, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną, zwierzęta

Różnorodność biologiczna obszaru projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu została ukształtowana na skutek jego dotychczasowego antropogenicznego użytkowania.

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu mpzp możliwa będzie realizacja budynku internatu szkolnego, stanowiącego uzupełnienie dotychczasowego zainwestowania. Ponadto, projekt planu umożliwia również rozbudowę i zwiększenie wysokości budynku XV Liceum Ogólnokształcącego.

Ustalenia projektu mpzp nie wprowadzają zatem znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania funkcjonujących na obszarze analizowanego projektu mpzp powierzchni zieleni urządzonej (w tym istniejących zadrzewień), wyznaczonych w obrębie terenów **UO** i **KDW** jako strefy zieleni oraz strefy zieleni izolacyjnej, stanowiących miejsce występowania przedstawicieli flory i fauny, widywanych pospolicie na terenach miejskich. Ponadto, zgodnie z ustaleniami projektu mpzp w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej wymaga się uwzględnienia istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni.

Prognozuje się zatem, że ograniczenie możliwości lokalizacji inwestycji w granicach wspomnianych powyżej stref zieleni oraz stref zieleni izolacyjnej, jak również wprowadzenie na terenie **UO** zakazu naruszania stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej przez części budynków wystające poza maksymalne nieprzekraczalne linie zabudowy (takie jak: tarasy, balkony, wiatrołapy, schody, pochylnie, urządzenia dla osób z niepełnosprawnościami, czy windy) pozwoli na utrzymanie występującej tu dotychczas roślinności oraz miejsc bytowania, żerowania i rozrodu występujących tu dotychczas zwierząt.

Analizując zatem potencjalne skutki realizacji zapisów projektu planu w zakresie możliwych do zrealizowania nielicznych inwestycji, przewiduje się przede wszystkim możliwość wystąpienia lokalnego zmniejszenia bioróżnorodności na skutek usunięcia części szaty roślinnej (przede wszystkim powierzchni zadarnionych), zniszczenia wierzchniej warstwy gleby oraz trwałego uszczelnienia części powierzchni, przeznaczonej bezpośrednio pod lokalizację nowego budynku, sieci infrastruktury technicznej czy innych towarzyszących obiektów budowlanych. Co również istotne, lokalizacja projektowanego na terenie **UO** budynku internatu wskazana została na rysunku planu w miejscu istniejącego boiska szkolnego, w związku z czym nie będzie wiązała się ze stratami w szacie roślinnej.

W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi, a więc sposobów posadowienia nowych budynków i zakresu wykonywania innych prac, głównie z zakresu infrastruktury technicznej, przeobrażeniom ulegają również gleby, których skład i nawodnienie mają kluczowe znaczenie dla bytowania roślin. Przekształcenia gleb powodowane działaniami mechanicznymi mogą doprowadzić do zmiany ułożenia warstw, jak również zmiany składu chemicznego podłoża i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. Obciążenie terenu powoduje bowiem degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz o wymianie gazowej w profilu glebowym. W rezultacie powstają nowe grunty, składające się z przemieszczonych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, kwalifikowane do gruntów nasypowych, które są mniej korzystne dla rozwoju roślinności.

Podkreślenia wymaga jednak fakt, iż różnorodność biologiczna w granicach projektu planu została ukształtowana na skutek działalności człowieka. Ewentualne straty w istniejącej zieleni, stanowiącej miejsce występowania pospolitych gatunków zwierząt przystosowanych do życia w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka, zostaną częściowo zrekomensowane przez nowe nasadzenia

roślin ozdobnych, wprowadzane po zakończeniu etapu realizacji poszczególnych (projektowanych) inwestycji.

Ponadto do projektu planu wprowadzono zapisy, których realizacja pozwoli ograniczyć niekorzystny wpływ na kształtowanie różnorodności biologicznej, zieleni i zwierząt, wynikający z realizacji ustaleń mpzp. Przede wszystkim należy wskazać tu ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy działek budowlanych, wyznaczenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej działek budowlanych, jakie muszą zostać zachowane na terenie **UO**. Zgodnie z zapisami projektu planu ustalono również konieczność zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Realizacja wspomnianych zapisów ograniczy możliwość zbyt intensywnego zabudowywania działek oraz wymusi pozostawienie części powierzchni dostępnej dla przedstawicieli lokalnej flory i fauny.

Wśród innych zapisów wpływających korzystnie na ograniczenie niekorzystnych oddziaływań na różnorodność biologiczną wymienić należy również pozostałe zapisy, które pozwolą na zachowanie istniejącej zieleni, a więc zapisy ustalające:

- nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- lokalizację stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu,
- w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej uwzględnienie istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni,
- wymóg zachowania i uzupełnienia istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym:
 - w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na działce budowlanej lub terenie,
 - w przypadku usunięcia na terenach komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na terenie pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną.

Tereny zagospodarowane zielenią urządzoną, w tym zwłaszcza zielenią wysoką, poprawiają fizjonomię i estetykę całego obszaru, pełnią rolę izolacji (w przypadku projektu mpzp głównie stanowią barierę wzrokową). Obecność zieleni na terenach zurbanizowanych jest nieoceniona i należy dążyć zarówno do jej zachowania, jak i rozwoju. Najkorzystniejszym z biologicznego i estetycznego punktu widzenia rozwiązaniem jest dobór roślinności zgodnie z panującymi warunkami glebowo-wodnymi, w nawiązaniu do roślinności już istniejącej i z uwzględnieniem otoczenia, np. roślinności odpornej na wysokie stężenie soli w glebie przy trasach komunikacyjnych, czy np. gatunków nie zawierających substancji trujących w otoczeniu szkół i przedszkoli.

Zaproponowany w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów w większości przypadków nie będzie wpływał niekorzystnie na lokalną faunę, zwłaszcza, że w chwili obecnej nie stanowią one miejsc szczególnie atrakcyjnych z punktu widzenia bytowania zwierząt. W granicach omawianego obszaru nie występują zbiorniki i ciek wodne, co dodatkowo ogranicza zróżnicowanie warunków siedliskowych i wpływa na występowanie zwierząt przystosowanych wyłącznie do warunków lądowych.

Lokalne i czasowe ograniczenia w liczebności zwierząt (głównie owadów, ptaków) mogą wystąpić na etapie ewentualnej realizacji zamierzeń inwestycyjnych, wymagających użycia ciężkiego sprzętu, emitującego hałas, będący czynnikiem płoszącym dla zwierząt. Oddziaływania te będą miały jednak charakter krótkotrwały i ustaną po zakończeniu etapu realizacji. Szczególnie istotne będzie zatem zapewnienie możliwie jak największej ochrony istniejącej zieleni na etapie realizacji ustaleń planu, a w przypadku konieczności usunięcia istniejącej zieleni wprowadzanie nowych nasadzeń.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Prognozuje się, iż realizacja ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu wpłynie w stopniu zauważalnym na zmianę uwarunkowań krajobrazowych,

szczególnie w północnej części terenu **UO**, gdzie możliwa będzie realizacja nowego budynku internatu szkolnego, stanowiącego uzupełnienie dotychczasowego zainwestowania. Ponadto, projekt planu umożliwi również rozbudowę i zwiększenie wysokości budynku XV Liceum Ogólnokształcącego⁴³.

Realizacja na terenie **UO** w miejscu boiska szkolnego nowego budynku internatu, o wysokości max. 17 m i 4 kondygnacji nadziemnych, wprowadzi widoczną zmianę w lokalnym krajobrazie, ale z uwagi na ustalone w projekcie parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla terenu **UO**, nie przewiduje się realizacji obiektu odbiegającego wielkością od zabudowy istniejącej w obszarze projektu planu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Dla utrzymania elementów wpływających na walory tutejszego krajobrazu istotne będzie jednocześnie przestrzeganie zapisów projektu mpzp odnoszących się w sposób bezpośredni do występującej na analizowanym obszarze zieleni. Poza ustaleniem lokalizacji stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej (wskazanych na rysunku planu), z wymogiem uwzględnienia w strefach istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni, znaczący wpływ na utrzymanie specyfiki tutejszego krajobrazu będzie mieć ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, wprowadzenie zapisów nakazujących zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń⁴⁴.

W celu kształtowania ładu przestrzennego i poprawy walorów krajobrazowych poszczególnych terenów, do projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu wprowadzono również szereg zapisów dotyczących możliwości lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną. W tym zakresie wprowadzono zakaz lokalizacji: nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, stanowisk postojowych dla samochodów w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu, a także tymczasowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, boisk, placów zabaw i gier, obiektów związanych z urządzeniem imprez okolicznościowych).

Ostateczna ocena wszystkich zmian przewidywanych w projekcie planu w związku z realizacją nowych inwestycji budowlanych i ich wpływu na walory krajobrazowe obszaru, może być jednak zróżnicowana i w dużym stopniu będzie zależna od wyglądu i charakteru nowej zabudowy, zastosowanych dla niej rozwiązań architektonicznych i materiałów wykończeniowych, standardu i jakości jej realizacji, a także indywidualnych, subiektywnych oczekiwań, gustów i upodobań potencjalnych odbiorców.

6.6. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Prognozuje się, że pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie spowoduje pojawienia się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do istotnego pogorszenia jego jakości.

Zgodnie z zapisami projektu mpzp, na terenie **UO** możliwa będzie realizacja budynku internatu szkolnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbudowa i nadbudowa budynku XV Liceum Ogólnokształcącego. Nowa zabudowa może stanowić potencjalne źródło emisji zanieczyszczeń, niemniej, w przypadku analizowanego obszaru, charakteryzującego się dostępem do sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci ciepłowniczej i gazowej, ryzyko zrealizowania nowej zabudowy zaopatrywanej w ciepło za pośrednictwem indywidualnych systemów grzewczych⁴⁵ jest niewielkie. Stąd też nie przewiduje się ryzyka istotnego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego na skutek zwiększenia ilości funkcjonujących w granicach obszaru opracowania instalacji grzewczych, charakteryzujących się wysokim poziomem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych.

⁴³ z max. 16 m i 3 kondygnacji nadziemnych w obowiązującym mpzp, do max. 21 m i 5 kondygnacji nadziemnych w projekcie mpzp

⁴⁴ z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu

⁴⁵ wykorzystujących paliwa stałe o wysokich wskaźnikach emisji

W przypadku realizacji ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie prognozuje się również znaczącego wzrostu generowanych na tym obszarze zanieczyszczeń komunikacyjnych (powstających w wyniku spalania paliw w silnikach spalinowych przemieszczających się pojazdów). Analizowany projekt mpzp nie wyznacza nowych terenów dróg, jak również nie przewiduje realizacji nowej zabudowy, której funkcjonowanie związane byłoby ze znacznym, stałym wzrostem natężenia ruchu kołowego. Niemniej, w przypadku realizacji budynku internatu szkolnego spodziewać się można nieznacznego zwiększenia ruchu samochodowego w jego otoczeniu, a co za tym idzie również zwiększenia poziomu emitowanych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (na etapie funkcjonowania ww. inwestycji).

Czasowego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się natomiast na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których realizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami analizowanego projektu mpzp. We wspomnianych przypadkach źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem pewnych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji inwestycji. Prognozuje się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczoną powierzchnię i czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Jak już wcześniej wspomniano, przedmiotowy projekt mpzp nie przewiduje możliwości lokalizacji na przedmiotowym obszarze inwestycji wpływających znacząco niekorzystnie na kształtowanie jakości powietrza. Z uwagi na dostęp analizowanego terenu do sieci infrastruktury technicznej, w tym miejskiej sieci ciepłowniczej oraz sieci gazowej, należy założyć, że nowy budynek internatu zaopatrywany będzie w ciepło za pomocą systemów grzewczych wykorzystujących paliwo gazowe (charakteryzujące się niższymi wskaźnikami emisji) lub też za pośrednictwem miejskiej sieci ciepłowniczej.

Jednocześnie w projekcie ustalono obowiązek zapewnienia dostępu do sieci infrastruktury technicznej oraz dopuszczenie możliwości prowadzenia robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Rozwiązania te są niezwykle istotne w kontekście zapewnienia możliwości ogrzewania zabudowy w sposób minimalizujący skalę emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Natomiast w sytuacji, kiedy nowa zabudowa będzie zaopatrywana w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych, wielkość nowej emisji będzie głównie uzależniona od zastosowanego w instalacji paliwa, co na tym etapie planowania utrudnia ocenę potencjalnego oddziaływania. Niemniej, stosowanie paliw do ogrzewania obiektów o jak najlepszych parametrach emisyjnych pozwoli ograniczyć tego typu oddziaływania. W tym zakresie pozytywnie należy ocenić ustalenie w projekcie dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Powyższe ustalenia projektu wpływają na ograniczenie możliwości pojawienia się istotnych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost zanieczyszczeń powietrza. Zapis ten jest istotny z uwagi na konieczność eliminowania niekorzystnych z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia zjawisk, związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Zapisy te nawiązują też do ustaleń zawartych w uchwale antysmogowej⁴⁶ i „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.⁴⁷.

W sposób pośredni na ograniczenie ryzyka pojawienia się w granicach projektu mpzp obiektów, których funkcjonowanie mogłoby spowodować lokalne przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie realizacja zakazu lokalizacji w granicach obszaru projektu mpzp przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

⁴⁶ Uchwała nr XXXIX/942/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 29.12.2017 r., poz. 8808)

⁴⁷ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

W kontekście określenia oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego należy natomiast podkreślić szczególnie korzystne działania związane z wyznaczeniem na rysunku planu stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, które w połączeniu z realizacją pozostałych zapisów dotyczących sposobu kształtowania zieleni w granicach obszaru projektu mpzp, sprzyjać będzie ograniczeniu ryzyka pogorszenia lokalnej jakości powietrza. Obecność różnorodnej zieleni, a w szczególności zieleni wysokiej, będzie wpływać pozytywnie na zmniejszenie udziału CO² w powietrzu atmosferycznym oraz ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

W kontekście ograniczenia ewentualnych zmian w zakresie lokalnych warunków mikroklimatycznych spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu, istotne jest utrzymanie dotychczasowej funkcji i sposobu zagospodarowania stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej wyznaczonych w obrębie terenu **UO**, częściowo w miejscu istniejących już zadrzewień.

Zieleń, a w szczególności zieleń wysoka (drzewa i krzewy rosnące zarówno w bezpośrednim sąsiedztwie budynków, wzdłuż terenów komunikacyjnych, jak i na otwartych przestrzeniach) wpływa w sposób korzystny na kształtowanie lokalnych warunków termicznych, wilgotnościowych i aerosanitarnych. Z punktu widzenia zminimalizowania ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na klimat lokalny pozytywnie ocenia się również pozostałe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, przytoczone już w niniejszym rozdziale, a także określenie dla terenu **UO** minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej i maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej.

Do istotnych zapisów projektu mpzp, których realizacja będzie wpływać długofalowo na kształtowanie lokalnego klimatu, należy również wprowadzony zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Reasumując, ze względu na dotychczasowy stopień zainwestowania terenów objętych granicami projektu mpzp, jak również wprowadzone do projektu planu ustalenia w zakresie ochrony środowiska, a także parametrów i wskaźników zabudowy oraz zagospodarowania terenów **UO** i **KDW**, nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań na jakość powietrza i istotnych zmian w zakresie lokalnych warunków klimatycznych, stanowiących konsekwencję realizacji ustaleń projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu.

6.7. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Analizowany projekt planu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu umożliwia realizację budynku internatu szkolnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbudowę budynku XV Liceum Ogólnokształcącego.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu wyznaczono teren zabudowy usługowej – oświaty, oznaczony na rysunku planu symbolem **UO** oraz teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDW**.

Wyżej wymieniony teren zabudowy usługowej – usług oświaty **UO**, podlega ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*.

W związku z powyższym, w projekcie w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku nakazano zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenu **UO** jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Dopuszczalne poziomy hałasu komunikacyjnego w środowisku, powodowanego przez drogi (lub linie kolejowe), wyrażone wskaźnikami dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego – $L_{Aeq D/N}$, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wynoszą: dla terenów usług oświaty **UO**, czyli terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży –

$L_{Aeq D/N} = 61/56 \text{ dB}^{48}$, natomiast dla obiektów zabudowy zamieszkania zbiorowego, również dopuszczonych projektem planu na terenie **UO** – $L_{Aeq D/N} = 65/56 \text{ dB}^{49}$.

Z kolei, maksymalne wskaźniki dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu dźwięku hałasu w porze dzień-noć⁵⁰ oraz porze nocnej, które mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem, wynoszą: dla terenów usług oświaty **UO**, czyli terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży $L_{DWN} = 64 \text{ dB}$ i $L_N = 59 \text{ dB}$, natomiast dla obiektów zabudowy zamieszkania zbiorowego, dopuszczonych projektem planu na terenie **UO** – $L_{DWN} = 68 \text{ dB}$ i $L_N = 59 \text{ dB}$.

Ponadto, w projekcie planu ustalono zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku. Ustalenie to zapisano w związku z potencjalnym niekorzystnym oddziaływaniem na siebie terenów i obiektów obecnie istniejących oraz planowanych, o różnych wymaganiach akustycznych w środowisku, lub różnych poziomach emitowanych zakłóceń akustycznych w środowisku (zlokalizowanych nie tylko w sąsiedztwie bezpośrednim, ale i przez ulicę, np. wewnętrzną). Do takich newralgicznych sąsiedztw należeć będą właśnie tereny szkół czy przedszkoli – głównie ich boiska i place zabaw – które są nie tylko terenami chronionymi akustycznie, ale również potencjalnymi źródłami hałasu dla ich otoczenia, oraz sąsiadujące z nimi osiedla mieszkaniowe, wymagające zapewnienia odpowiednich dla nich standardów akustycznych w środowisku.

Lokalizacja nowego budynku internatu oraz rozbudowy obecnego budynku liceum spowoduje czasową emisję hałasu na etapie realizacyjnym. Prace budowlane, prowadzone w trakcie realizacji powyższych przedsięwzięć, spowodują emisję hałasu, wynikającą z użytkowania ciężkich maszyn budowlanych i pojazdów transportowych. Oczekuje się jednak, że prace te nie będą prowadzone w porze nocnej. Hałas ten ustąpi po zakończeniu prac budowlanych.

W perspektywie długofalowej eksploatacja nowych obiektów oświatowych na terenie **UO** spowoduje zapewne wzrost natężenia ruchu samochodowego ich nowych użytkowników, co również przełoży się na pewne zwiększenie emisji hałasu drogowego, zwłaszcza na osiedlowej drodze wewnętrznej (częściowo położonej w granicy projektu planu drodze **KDW**), zapewniającej dostęp dla samochodów z terenu **UO** do dróg publicznych, zlokalizowanych poza granicą planu, czyli do ul. M. Jaroczyńskiego i Z. Wojciechowskiego. Natomiast, biorąc pod uwagę skalę planowanych inwestycji nie przewiduje się, aby docelowa obsługa nowych obiektów budowlanych spowodowała istotne pogorszenie klimatu akustycznego w granicy projektu planu oraz na terenach położonych w sąsiedztwie projektu planu (w tym na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej), a tym bardziej przekroczenia dopuszczalnych standardów akustycznych, ustalonych zarówno dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (położonych zarówno w granicy projektu, jak i w jego sąsiedztwie) oraz terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (położonych wyłącznie w sąsiedztwie projektu planu).

W rozdz. 2.10 niniejszej prognozy, na podstawie dokumentacji *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*⁵¹ wykazano, że na obszar opracowania nie wpływa hałas samochodowy, kolejowy, lotniczy i tramwajowy. Przedmiotowy obszar projektu planu znajduje się również poza zasięgiem oddziaływania hałasu przemysłowego oraz oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przyszłości – w wyniku realizacji ustaleń projektu planu – warunki akustyczne, podobnie jak w stanie istniejącym, nie będą powodować przekroczeń dopuszczalnych standardów w środowisku, z uwagi na obserwowany spadek poziomów hałasu w środowisku w analizowanym rejonie miasta, na podstawie porównania stanu aktualnego

⁴⁸ przy czym w przypadku niewykorzystywania tych terenów – zgodnie z ich funkcją – w porze nocy (np. w przypadku szkół, przedszkoli), nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy

⁴⁹ odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dziennej (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz 8 godzinom pory nocnej (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰)

⁵⁰ czyli: L_{DWN} – wyznaczone w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) i pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), oraz L_N – wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰)

⁵¹ *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

z warunkami akustycznymi w środowisku na przestrzeni ostatnich 5 lat, na co wskazują wyniki badań hałasu prezentowane w aktualnej *Strategicznej Mapie Hałasu miasta Poznania 2022* oraz w poprzedniej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2017*⁵².

6.8. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja zapisów omawianego w prognozie projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu skutkować będzie pojawieniem się czynników wpływających w zróżnicowany sposób na użytkowników analizowanego obszaru, jak i mieszkańców terenów sąsiednich.

Niekorzystne oddziaływania związane będą ze zjawiskami występującymi przede wszystkim na etapie planowanej realizacji na terenie **UO** budynku internatu szkolnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbudowy budynku XV Liceum Ogólnokształcącego, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach przewidzianych pod nowe inwestycje). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg ograniczał się będzie wyłącznie do fragmentu terenu należącego do szkoły i jego najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji planowanych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Analiza ustaleń przedmiotowego projektu mpzp pozwala natomiast założyć, iż realizacja jego zapisów zasadniczo nie będzie związana z długofalowym, niekorzystnym oddziaływaniem na użytkowników analizowanego obszaru, jak i mieszkańców obszarów bezpośrednio z nim sąsiadujących. Wśród czynników ograniczających ryzyko pogorszenia dotychczasowych warunków życia mieszkańców terenów sąsiednich wymienić należy przede wszystkim uniemożliwienie lokalizacji nowej zabudowy o funkcjach kolidujących z funkcjami obecnej zabudowy w granicach przedmiotowego obszaru, czyli zabudową usług oświaty, jak również wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Tym samym uniemożliwiono lokalizację na obszarze objętym projektem planu inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znacząco negatywne skutki dla środowiska (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi, co z uwagi na funkcjonujące w bezpośrednim sąsiedztwie tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej byłoby zjawiskiem niekorzystnym, generującym potencjalne konflikty społeczne.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa przyszłych mieszkańców analizowanego obszaru oraz obecnych użytkowników, niezbędne było także podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców osiedli mieszkaniowych, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności, na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców przedmiotowego obszaru, jak i terenów sąsiednich. Do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zatem zapisy dotyczące między innymi: zasad kształtowania komfortu akustycznego w granicach terenu **UO**, jak również ochrony i kształtowania zieleni w granicach obszaru objętego projektem mpzp.

Bezpośredni i korzystny wpływ na utrzymanie komfortu życia w obszarze przedmiotowego projektu planu będzie miała także realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy

⁵² Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

sieci infrastruktury technicznej, ustalających m.in. powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci. W projekcie mpzp znalazły się również zapisy dopuszczające prowadzenie robót budowlanych w zakresie sieci technicznej.

Umożliwienie zgodnie z ustaleniami projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu rozbudowy i zwiększenia wysokości budynku XV Liceum Ogólnokształcącego na potrzeby Zespołu Szkół Komunikacji i lokalizacji budynku internatu (wnioskowanego przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania) umożliwi racjonalne wykorzystanie zasobu lokalowego usług oświatowych oraz będzie stanowiło ułatwienie dla obecnych i przyszłych uczniów tej placówki.

6.9. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

Jak wspomniano w rozdziale 2.12. prognozy, na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie występują żadne zabytki w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują również udokumentowane stanowiska archeologiczne.

Realizacja budynku internatu szkolnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz umożliwienie rozbudowy i nadbudowy budynku XV Liceum Ogólnokształcącego przyczyni się do przyrostu ilości dóbr materialnych na obszarze planu. Zakładając, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi, wpisującymi się w docelowy sposób użytkowania i funkcjonowania analizowanego obszaru, jego realizacja będzie w pozytywny sposób oddziaływać na otoczenie omawianego obszaru. Na etapie realizacji nielicznych inwestycji spodziewać się można natomiast krótkoterminowych i lokalnych oddziaływań na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą np. na pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących w bezpośrednim otoczeniu dróg na skutek ruchu pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami. Ze względu na skalę oraz charakter projektowanych inwestycji przewiduje się, że nie będzie to oddziaływanie znaczące.

Nie przewiduje się innych zagrożeń dla dóbr materialnych wynikających z naturalnych zagrożeń i katastrof. Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi czy też terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, a więc w zasięgu wystąpienia zjawisk, które mogłyby powodować negatywne oddziaływania na istniejące czy też projektowane obiekty budowlane.

6.10. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano w rozdziale 3 prognozy, w granicach projektu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie znajdują się tereny objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, ustanowionymi w oparciu o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, takie jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000.

Spośród fortów włączonych do obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005 obiektem zlokalizowanym w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu jest Fort Va (zlokalizowany na Piątkowie, pomiędzy ulicami: Z. Wojciechowskiego, Lechicką i trasa PST, oddalony o ok. 0,8 km od południowej granicy opracowania).

Analizując prognozowany wpływ realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu obszaru chronionego przede wszystkim uwzględniono informacje dotyczące czynników stanowiących główne zagrożenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony zimowisk nietoperzy.

Jako takie zagrożenie wskazuje się przede wszystkim antropopresję związaną z użytkowaniem poszczególnych obiektów fortecznych, zwłaszcza w okresie hibernacji nietoperzy tj. między 15 września a 15 kwietnia, która potencjalnie może skutkować naruszeniem zakazów obowiązujących wobec gatunków chronionych. Szczególnie niebezpieczne dla utrzymania właściwych warunków

siedliskowych dla nietoperzy w fortach są zmiany sposobu użytkowania jego poszczególnych pomieszczeń i części, wpływające na zmiany mikroklimatyczne wewnątrz obiektu, a więc zmiany temperatury, wilgotności, przepływu powietrza oraz niekontrolowana obecność człowieka w obiektach w okresie hibernacji, powodująca płoszenie nietoperzy.

Działania wskazywane jako główne zagrożenia dla właściwego zachowania chronionych siedlisk dotyczą zatem zasad funkcjonowania samych obiektów fortecznych i nie są bezpośrednio związane ze sposobem zagospodarowania terenów położonych w ich dalszym sąsiedztwie. Obszar analizowanego projektu mpzp nie posiada bezpośredniego powiązania przyrodniczego z ww. obszarem Natura 2000. Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie spowoduje znaczących, negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

W kontekście oddziaływań na obszary chronione należy również wspomnieć o możliwości występowania w granicach projektu planu chronionych gatunków zwierząt w rozumieniu ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, w tym zawłaszcza gatunków ptaków, o których była mowa w rozdziale 2.7. prognozy. Z uwagi na powyższe, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśłą lub częściową) w ww. przepisach.

Podstawowymi aktami prawnymi w kwestii ochrony gatunkowej jest ustawa *o ochronie przyrody*, której zapisy zostały uszczegółowione zapisami rozporządzenia w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. W §6 rozporządzenia wskazano liczne zakazy, w tym m.in.: umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, umyślnego niszczenia form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania ich okazów, niszczenia siedlisk oraz ostoi, będących obszarem ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania, niszczenia, usuwania oraz uszkodzania zimowisk i innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego płoszenia lub niepokojenia, a także fotografowania, filmowania oraz obserwacji, mogących powodować ich płoszenie i niepokojenie. W stosunku do chronionych gatunków ptaków wprowadza się zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Powyższe zakazy należy respektować zarówno podczas realizacji ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań prowadzonych na obszarze bytowania chronionego gatunku. Natomiast w przypadku konieczności podjęcia działań inwestycyjnych, które będą powodowały naruszenie obowiązujących zakazów, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są one szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, niezbędne będzie uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom, wydawane przez właściwe organy ochrony środowiska (RDOŚ) w trybie art. 56 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

6.11. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień analizowanego mpzp podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2

Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy natomiast pamiętać, że wyniki te muszą odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

Ponadto, w kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu, szczególnie istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, dotyczących utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych, a także zachowania określonych wskaźników zabudowy na terenie **UO**, realizowane na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę. Ponadto istotne będzie monitorowanie realizacji ustaleń mpzp w zakresie zachowania i kształtowania zieleni, a także dotrzymania wymaganych standardów akustycznych, ustalonych XXw przepisach odrębnych dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (realizowane zgodnie z częstotliwością sporządzania strategicznej mapy hałasu dla miasta, czyli co 5 lat).

Należy jednocześnie zauważyć, że uchwalenie planu miejscowego nie oznacza, że wszystkie jego ustalenia w zakresie lokalizacji nowych obiektów budowlanych zostaną od razu lub w ogóle zrealizowane. Zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu muszą być zatem dostosowane do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń planu, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji (budowlanych, komunikacyjnych, infrastrukturalnych itd.).

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w zasięgu granic projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunki przeznaczenia terenów znajdujących się na przedmiotowym obszarze.

Ponadto na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu⁵³, stanowiący alternatywę dla analizowanego projektu planu. W związku z powyższym zasady kształtowania polityki przestrzennej i postępowania w sprawach przeznaczania terenów określone są na podstawie ustaleń obowiązującego obecnie mpzp, które zapewnią również skuteczną ochronę środowiska przyrodniczego.

⁵³ przyjęty uchwałą Nr XXXIII/550/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2020 r.

W ww. obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wyznaczone na rysunku planu nieprzekraczalne linie zabudowy nie dają możliwości realizacji wnioskowanego budynku internatu szkolnego, dla którego w projekcie mpzp wyznaczono na rysunku nieprzekraczalnymi liniami zabudowy nowe pole inwestycyjne zlokalizowane w północnej części terenu **UO**. Analizowany projekt planu umożliwia również rozbudowę i zwiększenie wysokości istniejącego budynku XV Liceum Ogólnokształcącego.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu.

Projekt planu sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XLVII/861/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 1 czerwca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu.

Obszar objęty analizowanym projektem planu położony jest na Piątkowie, w północnej części Osiedla Bolesława Chrobrego i obejmuje działki nr 258/23 oraz fragment nr 258/26 ark. 11, obręb Piątkowo. Powierzchnia terenu wynosi 18 178 m². Przedmiotowy obszar od północy graniczy z terenem zieleni parkowej (park T. Kasserna), od wschodu i zachodu sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a od południa i południowego zachodu z terenem usług oświaty tj. przedszkolami nr 35 im. Króla Maciusia I i nr 163 „Baśniowy Zakątek” oraz zespołem Żłobków nr 1.

Przedmiotowe działki znajdują się w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu⁵⁴. Od północy obszar projektu planu graniczy z obowiązującym mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna A” w Poznaniu⁵⁵.

W drugiej części prognozy opisano obecne zagospodarowanie analizowanego terenu. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy dokonano również oceny jakości powietrza, zasobów wodnych oraz klimatu akustycznego.

Według podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne, obszar projektu planu położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51). Rzędne terenu w obrębie przedmiotowego obszaru wahają się w granicach od 91,3 do 93,7 m n.p.m.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”, obszar projektu planu na głębokości 1-10 m p.p.t. pokrywają plejstoceny, lodowcowe grunty spoiste związane z występowaniem glin zwałowych. Grunty te charakteryzują się średniokorzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi, na potrzeby posadowienia obiektów budowlanych (warunki budowlane przeciętne).

Obszar przedmiotowego projektu mpzp zlokalizowany jest w całości w obrębie udokumentowanego złoża kopalin węgla brunatnego „Naramowice” nr 769 (kat. D). Jest to złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie, niezagospodarowane.

Na obszarze objętym projektem mpzp występują grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych. Położony jest on w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zlewni Bogdanki, w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”, pierwsze zwierciadło wód podziemnych w granicach przedmiotowego projektu planu występuje na głębokości 10-15 m p.p.t.

⁵⁴ przyjęty uchwałą Nr XXXIII/550/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2020 r.

⁵⁵ przyjęty uchwałą Nr LXIX/1256/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r.

Z uwagi na całkowite antropogeniczne przekształcenie obszaru projektu mpzp, został on pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a występującą tu roślinność stanowią planowo wprowadzone nasadzenia zieleni urządzonej. W otoczeniu budynku XV Liceum Ogólnokształcącego zieleni urządzonej składa się z powierzchni zadarnionych, na których założono ozdobne kompozycje z drzew i krzewów. Różnicowanie lokalnej fauny w granicach projektu planu, pomimo iż graniczy on z terenem parku Tadeusza Kasserna, jest niewielkie. Na sytuację tą wpływa zdecydowanie położenie analizowanego obszaru w silnie zurbanizowanej części miasta, w otoczeniu dużego osiedla blokowego. Występują tu zatem głównie przedstawiciele tych gatunków zwierząt, które dobrze przystosowały się do życia na terenach silnie zurbanizowanych, w warunkach odbiegających znacznie od siedlisk naturalnych, narażonych jednocześnie na wpływ wielu niekorzystnych czynników antropogenicznych.

W obszarze projektu mpzp do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy ciągi komunikacyjne, stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń. Wskazać tu należy przede wszystkim ulice Z. Wojciechowskiego i M. Jaroczyńskiego – drogi publiczne klasy zbiorczej, oddalone o ok. 150 m od południowo-zachodniej granicy projektu planu.

W granicach projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu zlokalizowany jest teren zabudowy usług oświaty (z budynkiem XV Liceum Ogólnokształcącego), który jako teren zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży podlega ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*. Zgodnie z dokumentacją *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022* można stwierdzić, że na obszar opracowania nie wpływa hałas samochodowy, kolejowy, lotniczy i tramwajowy. Przedmiotowy obszar projektu planu znajduje się również poza zasięgiem oddziaływania hałasu przemysłowego oraz oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

Obszar projektu mpzp położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku (kod PLRW600021185933). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, ww. JCWP określona została jako silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 r. dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, umożliwiającego migrację organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Warty w obrębie JCWP.

Zgodnie z ostatnimi wynikami badań zebranymi dla powyższej zlewni, w punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta - Poznań, na wysokości Koziegłów (kod PL02S0501_0614), JCWP Warta od Cybiny do Różanego Potoku została następująco skwalifikowana:

- w klasie elementów biologicznych – 3 (2020 r.),
- w klasie elementów fizykochemicznych – 2 (2020 r.),
- klasyfikacja potencjału ekologicznego – klasa 3, umiarkowany potencjał ekologiczny (2018 r.),
- klasyfikacja stanu chemicznego – stan chemiczny poniżej dobrego (2019 r.)
- ocena stanu jcwp – zły stan wód (2019 r.).

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. W 2016 r. stan chemiczny wód JCWPd nr 60 został oceniony jako słaby, a stan ilościowy jako dobry, natomiast w 2019 r. zarówno stan ilościowy, jak i stan chemiczny oceniono jako dobry.

Na obszarze objętym ustaleniami analizowanego projektu nie występują zabytki w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują również udokumentowane stanowiska archeologiczne.

Trzeci rozdział prognozy dotyczy analizy problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu.

Na obszarze projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu nie znajdują się tereny objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, ustanowionymi w oparciu

o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, takie jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000.

Obiektem współtworzącym OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, zlokalizowanym w najmniejszej odległości od granic obszaru analizowanego projektu jest Fort Va (zlokalizowany na Piątkowie, pomiędzy: ul. Z. Wojciechowskiego, ul. Lechicką, trasą PST i ul. J. Kostrzewskiego, oddalony o ok. 0,850 km od południowej granicy opracowania).

Z uwagi natomiast na bytowanie na obszarze projektu mpzp dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową, o których była mowa w rozdziale 2.7 prognozy, realizacja zarówno ustaleń mpzp, jak i wszelkich innych działań inwestycyjnych musi uwzględniać zakazy, ustanowione w stosunku do zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną (ściśle lub częściową) w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem oddziaływania hałasu samochodowego, tramwajowego, lotniczego z lotniska cywilnego Poznań-Ławica oraz lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny, a także hałasu przemysłowego.

Analizowany obszar posiada dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej, dlatego nie występują tu ograniczenia dla rozwoju przestrzennego, związane z brakiem dostępu do infrastruktury w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, dostarczania ciepła i wody, usuwania ścieków i odpadów, teletechniki itp.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą całego miasta Poznania (strefy aglomeracja poznańska), wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu oraz ich powiązaniu z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego planu miejscowego.

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania. Do prac nad projektem mpzp przystąpiono z uwagi na wniosek Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania o umożliwienie rozbudowy budynku XV Liceum Ogólnokształcącego na potrzeby Zespołu Szkół Komunikacji. Postulowany zakres zmian dotyczył umożliwienia lokalizacji budynku internatu szkolnego, zmiany linii zabudowy, zwiększenia wysokości oraz powierzchni zabudowy oraz zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej.

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000. W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu ustalono:

- teren zabudowy usługowej – oświaty, oznaczony na rysunku planu symbolem **UO**,
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **KDW**.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala się:

- lokalizację stref zieleni i stref zieleni izolacyjnej, wskazanych na rysunku planu;
- w strefach zieleni i strefach zieleni izolacyjnej uwzględnienie istniejącej zieleni wysokiej w ramach kształtowania zieleni;
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia;

- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, przy czym:
 - w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na działce budowlanej lub terenie,
 - w przypadku usunięcia na terenach komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń drzew na terenie pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną;
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
 - dopuszczenie zastosowania nawierzchni przepuszczalnych;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenu **UO**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- na terenie **UO** dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, na budynkach lub wolno stojących, o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW, przy czym zakazuje się lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia ustaleń projektu planu. W tym zakresie odniesiono się do następujących dokumentów:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku.

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano również ustalenia projektu, których realizacja służyć będzie ochronie środowiska przyrodniczego oraz ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja ustaleń mpzp powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze i intensywności. Negatywne oddziaływania na środowisko wystąpią na terenach **UO** i **KDW**, jeśli realizowane będą w ich granicach nowe inwestycje budowlane, drogowe czy infrastrukturalne. Zmiany wynikające z realizacji analizowanego planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska. Do trwałych lub długoterminowych oddziaływań na środowisko zaliczono: ingerencję w rzeźbę terenu (wykopy, niwelacje terenu) i warunki gruntowo-wodne (m.in. zagęszczenie podłoża), zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntu w miejscach realizacji zabudowy, dojść, dojazdów, miejsc postojowych, zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych za pośrednictwem kanalizacji

deszczowej, usunięcie części istniejącej zieleni w miejscach realizacji nowej zabudowy i elementów towarzyszących zabudowie.

Realizacja ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie pojawią się w konsekwencji realizacji ustalonych w projekcie planu zamierzeń inwestycyjnych. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków dla środowiska będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego, zwłaszcza tych w zakresie ochrony środowiska oraz restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

Istotnym warunkiem zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie przestrzeganie zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy działek budowlanych, utrzymanie, określonego w projekcie planu, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach oraz wprowadzanie nowej zieleni na wszystkich nieutwardzonych fragmentach terenów. Wprowadzana zieleń powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów, złożonych głównie z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnionych funkcji, zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko, która może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMS, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

W części ósmej prognozy omówiono rozpatrywane na etapie sporządzania koncepcji projektu planu rozwiązania alternatywne.

Możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w zasięgu granic projektu mpzp „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna C” w Poznaniu została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, które określa kierunki przeznaczenia terenów znajdujących się na przedmiotowym obszarze.

Ponadto na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Bolesława Chrobrego – część północna B” w Poznaniu⁵⁶, stanowiący alternatywę dla analizowanego projektu planu. W związku z powyższym zasady kształtowania polityki przestrzennej i postępowania w sprawach przeznaczania terenów określone są na podstawie ustaleń obowiązującego obecnie mpzp, które zapewnią również skuteczną ochronę środowiska przyrodniczego.

W ww. obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wyznaczone na rysunku planu nieprzekraczalne linie zabudowy nie dają możliwości realizacji wnioskowanego budynku internatu szkolnego, dla którego w projekcie mpzp wyznaczono na rysunku nieprzekraczalnymi liniami zabudowy nowe pole inwestycyjne zlokalizowane w północnej części terenu **UO**. Analizowany projekt planu umożliwia również rozbudowę i zwiększenie wysokości istniejącego budynku XV Liceum Ogólnokształcącego.

⁵⁶ przyjęty uchwałą Nr XXXIII/550/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2020 r.